

Nazwa projektu Ustawa o likwidacji barier utrudniających funkcjonowanie jednostek samorządu terytorialnego	Data sporządzenia 25 listopada 2025 r.
Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji	Źródło: Inne Inicjatywa oddolna strony samorządowej Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego
Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Pan Tomasz Szymański – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji	Nr w wykazie prac UD309
Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Pan Szymon Wróbel – Zastępca Dyrektora Departamentu Administracji Publicznej MSWiA, tel. 47 728 17 77	

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projekt ustawy o likwidacji barier utrudniających funkcjonowanie jednostek samorządu terytorialnego, zwany dalej „projektem ustawy”, stanowi inicjatywę oddolną przedstawicieli strony samorządowej Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, zwanej dalej „Komisją Wspólną”. W dniu 4 listopada 2024 r. podczas spotkania z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Administracji przedstawiciele strony samorządowej Komisji Wspólnej przekazali opracowany pakiet propozycji zmian legislacyjnych, dotyczących przywrócenia autonomii samorządom, prowadzących do poprawy jakości usług publicznych oraz realizacji konstytucyjnej zasady pomocniczości w zakresie utraconych na przestrzeni ostatnich lat zadań i kompetencji. Wspomniany pakiet propozycji zmian był w okresie styczeń-luty 2025 r. przedmiotem prac Komisji Wspólnej i jej zespołów problemowych, na posiedzeniach, na których umożliwiono wyrażenie stanowiska zarówno przedstawicielom strony samorządowej, jak i strony rządowej.

W następstwie powyższych prac przedstawiciele strony rządowej Komisji Wspólnej na posiedzeniu plenarnym Komisji w dniu 26 lutego br. wskazali, że przedmiotowy pakiet zostanie uzupełniony o rozwiązania opracowane przez resort spraw wewnętrznych i administracji, dotyczące m.in.:

- rozciągnięcia mechanizmu pomocniczości również wobec nadzoru prawnego wojewodów nad jednostkami samorządu terytorialnego przez uregulowanie możliwości zmiany uchwały lub zarządzenia organu gminy, uchwały organu powiatu lub uchwały organu samorządu województwa bez ingerencji wojewody (tzn. zanim wojewoda stwierdzi ich nieważność ze względu na sprzeczność z prawem),
- umożliwienia przeprowadzania obrad komisji organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego w formie zdalnej za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość.

Dodatkowo, w przygotowanym w resorcie spraw wewnętrznych i administracji projekcie ustawy uwzględniono:

- kluczową propozycję wprowadzenia rozwiązania mającego na celu wzmocnienie i urzeczywistnienie praktycznego znaczenia klauzuli generalnej domniemania kompetencji oraz zasady samodzielności decyzyjnej jednostek samorządu terytorialnego w realizacji zadań własnych, która stanowi dopełnienie na gruncie samorządowych ustaw ustrojowych zasad konstytucyjnych uregulowanych w art. 165 ust. 2 w związku z art. 166 Konstytucji RP (zgłoszoną w apelu strony samorządowej Komisji Wspólnej na posiedzeniu plenarnym Komisji Wspólnej w dniu 29 października 2025 r.),
- propozycję zmiany brzmienia przepisu art. 13 ustawy o samorządzie województwa w części dotyczącej działalności spółek z udziałem samorządów województw (zgłoszoną przez Zarząd Związku Województw RP),
- propozycję brzmienia przepisu art. 10d ustawy o samorządzie województwa, dotyczącą poszerzenia katalogu zadań samorządu województwa o zadanie polegające na podejmowaniu i wspieraniu działań na rzecz edukacji o integracji europejskiej oraz o Unii Europejskiej (zgłoszoną przez Marszałka Województwa Mazowieckiego),
- propozycję przyznania wójtowi kompetencji w zakresie koordynacji projektowania planów i programów strategicznych oraz ich wdrażania przez urząd, jednostki organizacyjne i gminne osoby prawne (wynika z zadania określonego w Krajowej Polityce Miejskiej 2030 przyjętej uchwałą Rady Ministrów z dnia 14 czerwca 2022 r.),
- postulat Związku Województw RP w zakresie uregulowania zwrotu kosztów dojazdu radnych do siedziby organów samorządu województwa,
- sugestię zgłoszoną przez przedstawicieli urzędów wojewódzkich, zajmujących się nadzorem nad samorządem terytorialnym, w zakresie doprecyzowania i uzupełnienia katalogu aktów prawnych oraz informacji, które – w aspekcie prowadzonych przez organy nadzoru postępowań nadzorczych - powinny być ogłaszane w wojewódzkim dzienniku urzędowym,
- propozycję nowelizacji art. 220 ustawy o finansach publicznych, zmierzającą w kierunku wprowadzenia regulacji, która umożliwi wykorzystywanie dotacji przekazanej na usuwanie skutków klęsk żywiołowych w okresie trzech kolejnych lat budżetowych. Powyższa propozycja została ujęta w Sprawozdaniu z działalności regionalnych izb

obrachunkowych i wykonania budżetu przez jednostki samorządu terytorialnego w 2024 roku (druk nr 1465), przyjętym uchwałą Nr 6/2025 Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych z dnia 27 maja 2025 r., które zostało zaprezentowane na posiedzeniu w dniu 24 września 2025 r. połączonych Komisji sejmowych: Komisji do Spraw Kontroli Państwowej (KOP) i Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej (STR).

Szczegółowe omówienie problemów

- Podkreślenie zasady domniemania kompetencji i samodzielności jednostek samorządu terytorialnego w realizacji zadań własnych

Orzecznictwo sądowe i organów nadzoru wskazuje na spychanie tych zasad ustrojowych na margines i oczekiwanie, aby każde działanie organów jednostek samorządu terytorialnego posiadało konkretną podstawę prawną. Tymczasem samorząd terytorialny jest wyposażony w prawo i zdolność samodzielności do wykonywania zadań publicznych we własnym imieniu i na własną odpowiedzialność. Proponowane rozwiązanie ma przywrócić równowagę w tym zakresie, konkretyzując normy konstytucyjne w ten sposób, aby samorządy mogły samodzielnie decydować w sprawach zadań własnych, które nie są uregulowane ustawowo.

W art. 165 ust. 2 została wyrażona wprost zasada samodzielności jednostek samorządu terytorialnego wraz z równoczesnym wskazaniem procedury ochrony sądowej, gwarantującej jej respektowanie. Nie ulega wątpliwości, że racją istnienia samorządu terytorialnego jest wykonywanie zadań publicznych dla dobra wspólnego. Stąd też, w art. 166 ust. 1 ustawodawca konstytucyjny przesądza, że zadania publiczne służące zaspokajaniu potrzeb wspólnoty samorządowej są wykonywane przez jednostkę samorządu terytorialnego jako zadania własne. Stąd też, tak istotne jest wzmocnienie i urzeczywistnienie praktycznego znaczenia klauzuli generalnej domniemania kompetencji oraz zasady samodzielności decyzyjnej jednostek samorządu terytorialnego w realizacji zadań własnych, jednak przy uwzględnieniu sytuacji, w których ustawodawca wprost wyznacza samorządom kierunek działania.

- Definicja liczby mieszkańców jednostki samorządu terytorialnego

Przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego sygnalizują wątpliwości związane z brakiem precyzyjnej definicji terminu: „*liczba mieszkańców*”, co w efekcie skutkuje różną interpretacją przepisów, na gruncie których jest odniesienie do tego pojęcia, *de facto* nie uwzględniającą w należyty sposób liczby osób rzeczywiście uczestniczących w życiu danej społeczności lokalnej bądź regionalnej. Niejednokrotnie, wspomniana różna interpretacja przepisów czy też proponowane różne źródła interpretacji tego, czym jest „*liczba mieszkańców*”, może prowadzić do realnych skutków finansowych dla samorządów w zakresie świadczonych usług publicznych. Jednocześnie, jednostki samorządu terytorialnego coraz częściej wskazują też na rozbieżności między danymi szacunkowymi ludności podawanymi przez Główny Urząd Statystyczny (GUS) a danymi własnymi, skutkującymi w rzeczywistości niedoszacowaniem liczby mieszkańców, co ma miejsce szczególnie w dużych miastach. Nie ulega wątpliwości, że precyzyjne określenie „*liczby mieszkańców*” ma duże znaczenia dla funkcjonowania poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego, gdyż przekłada się przede wszystkim na codzienne życie ich mieszkańców, z uwagi, że to mieszkańcy są odbiorcami usług, świadczonych przez samorządy. Natomiast, w samorządowych ustawach ustrojowych ustawodawca wskazuje na „*liczbę mieszkańców*” w wielu aspektach. Tak więc, jedynie celem przykładu warto wskazać takie jak np.: przy podejmowaniu obywatelskiej inicjatywy uchwałodawczej (próg ilościowy podpisów), liczebności radnych czy też ustalaniu ich diet.

- Realizacja Krajowej Polityki Miejskiej 2030

W Krajowej Polityce Miejskiej 2030 (przyjętej uchwałą Rady Ministrów z dnia 14 czerwca 2022 r.) w ramach „*Wyzwania IX: Poprawa zdolności inwestycyjnych miast*” wskazano na konieczność czytelnego umiejscowienia w obowiązującym porządku prawnym koordynacyjnej roli organu wykonawczego JST wobec jednostek organizacyjnych i komunalnych osób prawnych w procesie zarządzania strategicznego (7.9.2 Proponowane rozwiązania, lit. D). Jednocześnie przesądzono o wprowadzeniu wprost do ustawy o samorządzie gminnym obowiązku „*koordynacji projektowania planów i programów strategicznych oraz ich wdrażania przez urząd, miejskie jednostki organizacyjne i gminne osoby prawne, jako zadania przypisanego wójtowi, prezydentowi lub burmistrzowi.*” W konsekwencji powyższego, w Planie Implementacji KPM 2030 zostało zapisane zadanie nr IX.D.1.: „*Uzupełnienie ustawy o samorządzie gminnym o obowiązek koordynacji projektowania planów i programów strategicznych oraz ich wdrażania przez urząd, miejskie jednostki organizacyjne i gminne osoby prawne, jako zadania przypisanego wójtowi, prezydentowi lub burmistrzowi.*”. Organem wiodącym, który jest odpowiedzialny za wdrożenie tej regulacji, jest MSWiA.

- Zdalne obradowanie komisji rad (sejmików)

Ze strony przedstawicieli samorządów został zgłoszony postulat wprowadzenia do obowiązujących rozwiązań prawnych możliwości przeprowadzania obrad komisji rad gmin (powiatów, sejmików województw) w formie zdalnej za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość. Ma to szczególne znaczenia w sytuacji, gdy posiedzenie komisji w trybie stacjonarnym okaże się niemożliwe bądź niezalecane, np.: ze względów bezpieczeństwa, nagłych zdarzeń losowych bądź w sytuacjach kryzysowych.

- Zadania własne gminy z zakresu dostarczenia energii elektrycznej

Zadania własne gminy z zakresu zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz nie uwzględniają aktualnych wyzwań energetycznych, co przekłada się na brak aktywnego udziału gmin w polityce energetycznej i edukacji

mieszkańców w tym zakresie.

– Zniesienie ograniczenia w zakresie liczby zastępców wójta (burmistrza, prezydenta miasta)

Ustawa o samorządzie gminnym określa maksymalną liczbę zastępców wójta (burmistrza, prezydenta miasta), która jest uzależniona od kryterium liczby mieszkańców gminy. Niemniej jednak, w praktyce liczba mieszkańców gminy nie oddaje rzeczywistej skali potrzeb w zatrudnianiu osób o strategicznym znaczeniu dla zarządzania gminą i nie uwzględnia społecznych i gospodarczych uwarunkowań danej jednostki samorządu terytorialnego. W konsekwencji powyższego, według opinii przedstawicieli samorządów, należy pozostawić tą kwestię w gestii poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego, w ramach posiadanej przez nie samodzielności.

– Diety dla członków komisji wyborczych w wyborach do organów jednostki pomocniczej

Ustawa o samorządzie gminnym nie przyznaje radzie gminy kompetencji do ustanawiania zasad, na jakich członkom komisji wyborczych do organów jednostki pomocniczej będzie przysługiwała dieta. Samorządy praktykują przyznawanie członkom wskazanych komisji diet, jednak na poziomie organów nadzoru oraz orzecznictwa sądów administracyjnych pojawiają się różne stanowiska w zakresie podstaw prawnych takiego działania. Z kolei, brak możliwości przyznawania diet członkom komisji wyborczych w wyborach do organów jednostki pomocniczej powoduje małe zainteresowanie wśród mieszkańców pełnieniem tej funkcji, co skutkuje wakatami w tych komisjach wyborczych.

– Mechanizm pomocniczości w nadzorze prawnym wojewodów nad samorządami

W świetle uregulowanej w systemie prawnym instytucji nadzoru, nadzór nad działalnością jednostek samorządu terytorialnego sprawują m.in.: wojewodowie na podstawie kryterium legalności. Jednym z podstawowych środków nadzoru, którego stosowanie odbywa się w ramach sformalizowanej procedury, jest stwierdzenie nieważności uchwały lub zarządzenia organu jednostki samorządu terytorialnego. Postępowanie nadzorcze w tej sprawie ma na celu wyeliminowanie z obrotu prawnego aktu niezgodnego z prawem i kończy się wydaniem rozstrzygnięcia nadzorczego, które podlega zaskarżeniu do sądu administracyjnego z powodu niezgodności z prawem. Tak więc, rozstrzygnięcia nadzorcze stają się prawomocne po upływie terminu przewidzianego na wniesienie skargi, albo z dniem jej oddalenia bądź odrzucenia przez sąd. W kontekście powyższego, nie ulega wątpliwości, że postępowania nadzorcze w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały (zarządzenia) organu jednostki samorządu terytorialnego są z reguły postępowaniami długotrwałymi, angażującymi obie strony, tzn.: z jednej strony służby prawne/nadzorcze wojewody, zaś z drugiej – jednostkę samorządu terytorialnego, której niejednokrotnie zależy na szybkim jego zakończeniu. Stąd też, przyznanie jednostce samorządu terytorialnego możliwości zmiany uchwały (zarządzenia) zanim wojewoda stwierdzi ich nieważność ze względu na sprzeczność z prawem, po wskazaniu nieprawidłowości przez służby prawne/nadzorcze wojewody, jest rozwiązaniem od dawna oczekiwanym. W konsekwencji, przedstawiciele strony rządowej Komisji Wspólnej zgłosili przygotowanie rozwiązania, mającego na celu rozciągnięcie mechanizmu pomocniczości również wobec nadzoru prawnego wojewodów nad jednostkami samorządu terytorialnego w nawiązaniu do kompetencji, które obecnie posiadają regionalne izby obrachunkowe w zakresie wskazywania nieprawidłowości oraz sposobu i terminu ich usunięcia w ramach prowadzonego postępowania nadzorczego w stosunku do uchwał budżetowych organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego (vide art. 12 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych).

– Rozszerzenie katalogu form organizacyjnych oraz form prowadzenia działalności kulturalnej

Przedstawiciele strony samorządowej Komisji Wspólnej podnieśli, że obecnie funkcjonujący katalog form organizacyjnych oraz form prowadzenia działalności kulturalnej, jest niepełny, co powoduje mniejszą efektywność realizacji zadań w obszarze działalności kulturalnej.

– Zarządzanie ruchem drogowym

Zarządzającym ruchem na drodze jest monokratyczny organ administracji rządowej lub jednostki samorządu terytorialnego, po stronie administracji samorządowej są to: marszałek województwa, starosta, prezydent miasta na prawach powiatu. Przedstawiciele strony samorządowej zgłosili postulat prawnego usankcjonowania możliwości wykonywania czynności organizacyjno-technicznych przypisanych organom zarządzającym ruchem, określonym w art. 10 ust. 4–6 – Prawo o ruchu drogowym, na pracowników wykonujących te zadania, będących pracownikami urzędów, odpowiednio: urzędu marszałkowskiego, starostwa czy urzędu miasta na prawach powiatu. Kolejną propozycję stanowi postulat przekazania obowiązków organów zarządzających ruchem pracownikom zarządów dróg, czyli tych jednostek, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy o drogach publicznych. Wprowadzenie możliwości upoważnienia przez organy zarządzające ruchem drogowym pracowników w urzędach administracji samorządowej przełoży się na odciążenie ww. organów i efektywniejsze wykorzystanie zasobów kadrowych.

– Działania edukacyjne na temat Unii Europejskiej

Nieuregulowanie możliwości podejmowania aktywności przez samorząd województwa w zakresie edukacji i prowadzenia kampanii informacyjnych na rzecz integracji europejskiej oraz członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej może prowadzić w rezultacie do zaniechania realizacji tego typu działań. Ponadto, ich uregulowanie – wśród zadań powierzonych samorządowi województwa – będzie stanowiło niebudzącą wątpliwości podstawę prawną do ich prowadzenia i w konsekwencji finansowania przez samorząd województwa.

- Zwrot kosztów dojazdu radnych do siedziby organu samorządu województwa
Przedstawiciele strony samorządowej Komisji Wspólnej podnieśli, że ustawodawca przyznając radnym województwa dietę oraz zwrot kosztów podróży służbowych, dostrzega fakt, że sprawowanie mandatu nie powinno w żaden sposób obciążać radnego. Niemniej jednak, radni województwa mogą zamieszkiwać w miejscowościach skrajnie odległych od miejscowości, w której znajduje się siedziba organu samorządu województwa i w ten sposób są narażeni na ponoszenie dodatkowych wydatków związanych z wykonywaniem mandatu.
- Działalność spółek z udziałem samorządów województw w obszarze polityki rozwoju poza sferą użyteczności publicznej
Spółki samorządu województwa, w tym zwłaszcza agencje rozwoju regionalnego, prowadzą zróżnicowaną działalność ukierunkowaną na rozwój województwa. W obecnym stanie prawnym kwestia kwalifikowania działań w tym obszarze, jako zadań ze sfery użyteczności publicznej, budzi kontrowersje w orzecznictwie i doktrynie. Stąd też, niezbędnym pozostaje uregulowanie działalności spółek w obszarze kreowania polityki rozwoju bez względu na to, czy zadania z tego obszaru (określanie strategii rozwoju województwa i prowadzenie polityki rozwoju, w tym za pomocą instrumentów w postaci programów), w tym regionalnych funduszy rozwoju, będą wpisywać się w sferę użyteczności publicznej.
- Uporządkowanie działalności samorządu województwa w zakresie telekomunikacji
Wykonywanie przez samorząd województwa działalności w obszarze telekomunikacji mieści się w sferze użyteczności publicznej stanowi o tym art. 3 ust. 1 ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych. Zatem, taką działalność w zakresie telekomunikacji samorząd województwa może prowadzić na zasadach i w formach określonych w art. 13 ust. 1 ustawy o samorządzie województwa. Stąd też, należy wykreślić tego typu działalność z brzmienia art. 13 ust. 2 ustawy o samorządzie województwa.
- Dofinansowywanie programów polityki zdrowotnej realizowanych przez jednostkę samorządu terytorialnego
Zgodnie z obowiązującymi regulacjami Narodowy Fundusz Zdrowia może przekazać środki na dofinansowanie programów polityki zdrowotnej realizowanych przez jednostkę samorządu terytorialnego wyłącznie w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych określonych w wykazach świadczeń gwarantowanych, co uniemożliwia uzyskanie dofinansowania na programy profilaktyki zdrowotnej wykraczające poza wykaz świadczeń gwarantowanych.
- Potwierdzanie przez pracowników samorządowych swojej tożsamości
W przepisach ustawy o doręczeniach elektronicznych brakuje mechanizmów, które pozwalałyby na dokonywanie przez pracowników samorządowych potwierdzania swojej tożsamości za pomocą środków identyfikacji elektronicznej przy pomocy odpowiednich narzędzi zapewnionych/udostępnionych pracownikowi przez pracodawcę do realizacji wskazanych celów. Konieczne jest zatem stworzenie mechanizmów, które nie ingerowałyby tak dotkliwie w prywatne dane czy narzędzia identyfikacji w świecie cyfrowym, wybrane przez osobę fizyczną w zupełnie innym celu (celu prywatnym) niż cel pracodawcy, cel reprezentowania go z racji wypełniania obowiązków służbowych. Na kwestie uwierzytelniania osób fizycznych Prezes UODO zwrócił uwagę wystąpieniu skierowanym do Ministra Cyfryzacji dotyczącym ujawniania numeru PESEL w certyfikacie kwalifikowanego podpisu.
- Katalog aktów publikowanych w wojewódzkim dzienniku urzędowym
Publikacja w wojewódzkim dzienniku urzędowym jest podstawowym sposobem publikacji aktów prawa miejscowego. Zasada ta w pełni realizuje założenia ustrojowe, sprzyjając jasności i spójności systemu prawa. Obecnie, choć akty prawa miejscowego są publikowane w wojewódzkich dziennikach urzędowych, to brak jest obowiązku ogłaszania informacji o wyrokach sądów administracyjnych, które wpływają na ich obowiązywanie (np. stwierdzających ich nieważność), co ogranicza obywatelom, samorządom czy organom administracji publicznej dostęp do pełnej wiedzy o stanie prawnym obowiązujących przepisów.
- Pomoc finansowa, o której mowa w ust. 1 udzielona na rzecz jednostek samorządu terytorialnego w celu usuwania skutków klęsk żywiołowych
Zgodnie z ustawą o finansach publicznych z budżetu jednostki samorządu terytorialnego może być udzielona innym jednostkom samorządu terytorialnego pomoc finansowa w formie dotacji celowej lub pomoc rzeczowa. Zwrot niewykorzystanych do końca roku budżetowego dotacji następuje w terminie do dnia 31 stycznia następnego roku. Niewykorzystanie dotacji otrzymanej w ramach pomocy finansowej między jednostkami samorządu terytorialnego w trakcie roku budżetowego przez poszkodowane samorządy np. w wyniku powodzi, ma najczęściej obiektywne i oczywiste przyczyny (konieczność uzyskania dokumentacji projektowej, stosownych pozwoleń czy uzależnienie określonych prac np. od warunków pogodowych itp.). Obecnie często zdarzają się sytuacje, w których darczyńca przyjmuje zwrot niewykorzystanej kwoty jako „wolne środki” i z początkiem następnego roku podejmuje nową uchwałę o jej przekazaniu. Powyższe powoduje nie tylko zbędny obieg środków pomiędzy dotującą i dotowaną jednostką, a także konieczność podejmowania dodatkowych uchwał i wielokrotnego sporządzania rozliczeń, ale istotnie utrudnia planowanie wydatków w jednostce, która dotknięta została klęską żywiołową.
- Ustalanie przez radę powiatu wysokości opłat za usunięcie i przechowywanie statków lub innych obiektów pływających na terenie danego powiatu
Zgodnie z ustawą o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych rada powiatu corocznie ustala

wysokość opłat za usunięcie i przechowywanie statków lub innych obiektów pływających na terenie danego powiatu, również wtedy gdy opłaty nie ulegają zmianie. Taki stan prawny powoduje zwiększenie biurokracji i zbędną konieczność powtarzania tej samej procedury.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Uchwalenie ustawy o likwidacji barier utrudniających funkcjonowanie jednostek samorządu terytorialnego, na gruncie której dokonuje się nowelizacji wybranych ustaw materialnego prawa administracyjnego.

Projekt ustawy przewiduje wprowadzenie w szczególności następujących rozwiązań prawnych:

1. zmiany w ustawie o samorządzie gminnym, mające na celu:

- wzmocnienie i urzeczywistnienie praktycznego znaczenia klauzuli generalnej domniemania kompetencji oraz zasady samodzielności decyzyjnej gmin w zakresie sposobu realizacji zadań własnych i sposobu ich finansowania, jednak przy uwzględnieniu sytuacji, w których ustawodawca wprost wyznacza gminie kierunek działania. Przedmiotowa propozycja ma donieść wymiar dla samorządu gminnego z uwagi na to, że dąży do odbudowania fundamentalnego znaczenia klauzuli generalnej domniemania kompetencji, ustanowionej zarówno w przepisach konstytucyjnych jak i ustawowych, odnoszącej się do zadań własnych gminy w procesie wykonywania przez nią prawa oraz wzmocnienia zasady samodzielności decyzyjnej gmin w realizacji zadań własnych. Rozwiązanie to znajduje odzwierciedlenie w art. 4 Europejskiej Karty Samorządu Lokalnego,
- zdefiniowanie pojęcia: „*liczba mieszkańców gminy*” - właściwy pomiar ludności jest konieczny przede wszystkim dla prawidłowego funkcjonowania jednostek samorządu terytorialnego. Proponowana zmiana zniweluje wątpliwości interpretacyjne i ujednolici sposób liczenia ilości mieszkańców danej wspólnoty samorządowej. Podstawą odniesienia ma być rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1260/2013 z 20 listopada 2013 r. w sprawie statystyk europejskich w dziedzinie demografii według ostatnich dostępnych danych ogłoszonych przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. Ujęta w ten sposób definicja liczby mieszkańców byłaby właściwa tylko i wyłącznie dla ustaw ustrojowych, bowiem przyjęcie szerokiej, horyzontalnej definicji liczby mieszkańców, może powodować daleko idące skutki w innych aktach prawnych,
- przyznanie wójtowi kompetencji w zakresie koordynacji projektowania planów i programów strategicznych oraz ich wdrażania przez urząd, jednostki organizacyjne i gminne osoby prawne, co stanowi realizację zadania określonego w Krajowej Polityce Miejskiej 20230 (KPM 2030) tj. „Uzupełnienie ustawy o samorządzie gminnym o obowiązek koordynacji projektowania planów i programów strategicznych oraz ich wdrażania przez urząd, miejskie jednostki organizacyjne i gminne osoby prawne, jako zadania przypisanego wójtowi, prezydentowi lub burmistrzowi.”,
- umożliwienie komisjom rady gminy obradowania i podejmowania uchwał z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość, co zwiększy elastyczność ich działania oraz pozwoli na możliwość szybkiej reakcji w sytuacjach nadzwyczajnych,
- zmianę przepisów regulujących zadania własne gminy dotyczące zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz poprzez uzupełnienie tego przepisu o uwzględnianie promowania rozwoju odnawialnych źródeł energii oraz efektywności energetycznej. Zaproponowane rozwiązanie ma wzmocnić pozycję i udział samorządów w transformacji energetycznej, dostosować zadania własne do wyzwań energetycznych oraz promować rozwój odnawialnych źródeł energii i efektywności energetycznej, upowszechniać wiedzę w tym zakresie wśród mieszkańców,
- zniesienie ograniczenia w zakresie liczby zastępców wójta (burmistrza, prezydenta miasta), co zwiększy elastyczność w organizacji prac urzędu i możliwości dostosowania liczby zastępców wójta do faktycznych potrzeb;
- przyznanie radzie gminy fakultatywnej możliwości określenia zasad, na jakich członkom komisji wyborczych do organów jednostek pomocniczych będzie przysługiwać dieta, co ułatwi organizację i przeprowadzenie wyborów do jednostek pomocniczych oraz zwiększy motywację członków komisji,
- rozciągnięcie mechanizmu pomocniczości również wobec nadzoru prawnego wojewodów nad jednostkami samorządu terytorialnego, poprzez m.in. zwiększenie zadań i kompetencji wojewody w zakresie wskazywania nieprawidłowości w uchwale lub zarządzeniu organu jednostki samorządu terytorialnego oraz sposobu i terminu ich usunięcia w prowadzonym postępowaniu nadzorczym. W efekcie zaproponowane rozwiązanie ma umożliwić samorządom usunięcie wskazanych nieprawidłowości, zmniejszyć liczbę wydawanych rozstrzygnięć nadzorczych oraz liczbę postępowań przed sądami administracyjnymi w tym zakresie.

2. zmiany w ustawie o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, mające na celu rozszerzenie katalogu: form organizacyjnych oraz form prowadzenia działalności kulturalnej, podmiotów wnioskujących o nadanie Medalu „Zasłużony Kulturze Gloria Artis”, podmiotów mogących objąć mecenatem instytucje kultury, dla których organizatorami są jednostki samorządu terytorialnego, o UE i inne organizacje międzynarodowe. Zaproponowane rozwiązania zwiększą możliwości finansowania i promocji kultury;

3. zmiany w ustawie – Prawo energetyczne, mające na celu uzupełnienie katalogu zadań własnych gmin o działania promujące rozwój odnawialnych źródeł energii oraz upowszechnianie wiedzy dotyczącej odnawialnych źródeł energii i efektywności energetycznej wśród mieszkańców gminy i innych podmiotów – są to zmiany wynikowe i spójne ze zmianami zaproponowanymi w zakresie ustawy o samorządzie gminnym;

4. **zmiany w ustawie – Prawo o ruchu drogowym**, mające na celu umożliwienie powierzenia przez organy zarządzające ruchem (marszałka, starostę, prezydenta miasta) zarządzania ruchem jednostce organizacyjnej będącej zarządem drogi oraz organom zarządzającym ruchem (marszałkowi, staroście, prezydentowi miasta) oraz upoważniania - pracowników wykonujących te zadania, co spowoduje większą elastyczność w działaniu i poprawi wykorzystanie posiadanych kadr;
5. **zmiany w ustawie o samorządzie powiatowym**, mające na celu wzmocnienie zakresu zadań własnych ze szczególnym uwzględnieniem kwestii decydowania przez organy powiatu o sposobie ich realizacji i finansowania, zdefiniowanie pojęcia „*liczba mieszkańców powiatu*”, umożliwienie komisjom rady powiatu obradowania i podejmowania uchwał z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość, rozciągnięcie mechanizmu pomocniczości również wobec nadzoru prawnego wojewodów nad jednostkami samorządu terytorialnego – w sposób analogiczny jak w przypadku zmian w ustawie o samorządzie gminnym;
6. **zmiany w ustawie o samorządzie województwa**, mające na celu:
 - wzmocnienie zakresu zadań własnych ze szczególnym uwzględnieniem kwestii decydowania przez organy samorządu województwa o sposobie ich realizacji i finansowania, zdefiniowanie pojęcia „*liczba mieszkańców województwa*”, umożliwienie komisjom sejmiku województwa obradowania i podejmowania uchwał z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość, rozciągnięcie mechanizmu pomocniczości również wobec nadzoru prawnego wojewodów nad jednostkami samorządu terytorialnego – w sposób analogiczny jak w przypadku zmian w ustawie o samorządzie gminnym,
 - umożliwienie samorządowi województwa podejmowania i wspierania działań edukacyjnych i informacyjnych dotyczących członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej, co pozytywnie wpłynie na wzmocnienie świadomości obywatelskiej w tym zakresie,
 - usunięcie wątpliwości interpretacyjnych dotyczących tworzenia spółek z o.o. i akcyjnych w celu realizacji zadań z zakresów, o których mowa w art. 11 ust. 1, 2 i 3 ustawy o samorządzie województwa (określanie strategii rozwoju województwa i prowadzenie polityki rozwoju, w tym za pomocą instrumentów w postaci programów), w tym regionalnych funduszy rozwoju, bez względu na to, czy zadania te będą wpisywać się w sferę użyteczności publicznej, co wprowadzi nowe mechanizmy rozwoju współpracy i wsparcia regionalnego,
 - doprecyzowanie brzmienia art. 13 ust. 2 ustawy o samorządzie województwa poprzez usunięcie z treści wykonywania działalności w obszarze telekomunikacji,
 - uregulowanie zwrotu kosztów dojazdu radnych do siedziby organu samorządu województwa;
7. **zmiany w ustawie o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych ustaw**, mające na celu doprecyzowanie i uzupełnienie katalogu aktów prawnych oraz informacji, które – w aspekcie prowadzonych przez organy nadzoru postępowań nadzorczych - powinny być ogłaszane w wojewódzkim dzienniku urzędowym w tym m.in. o: prawomocne wyroki sądu administracyjnego uwzględniające skargi na akty prawa miejscowego stanowione przez: wojewodę i organy administracji niezespółonej, organy samorządu województwa, organy powiatu i organy gminy, wyroki sądu administracyjnego uwzględniające skargi na akty nadzoru dotyczące takich aktów prawa miejscowego oraz wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego wydane na skutek skarg kasacyjnych od takich wyroków i akty prawne w sprawie wstrzymania wykonania aktów prawa miejscowego. Zaproponowane rozwiązania mają na celu jak najpełniejsze zapewnienie powszechnego dostępu do publikowanych przepisów powszechnie obowiązujących, aktów oraz informacji. Propozycja stanowi realizację zasady promulgacji, że nieznanomość prawa szkodzi – poprzez usprawnienie systemu ogłaszania aktów prawnych i orzeczeń, tworząc bardziej przejrzysty i spójny obieg informacji;
8. **zmiany w ustawie o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych**, mające na celu poszerzenie przeznaczenia środków NFZ na dofinansowanie programów polityki zdrowotnej realizowanych przez jednostkę samorządu terytorialnego, co spowoduje możliwość przekazywania przez NFZ środków na dofinansowanie programów polityki zdrowotnej realizowanych przez jednostkę samorządu terytorialnego, a dotyczących także świadczeń niegwarantowanych. Rozwiązanie to może mieć wpływ na wzmocnienie działań profilaktycznych i prozdrowotnych;
9. **zmiany w ustawie o pracownikach samorządowych**, mające na celu zapewnienie możliwości potwierdzania przez pracowników samorządowych swojej tożsamości za pomocą środków identyfikacji elektronicznej wydanych w systemach identyfikacji elektronicznej przyłączonych do węzła krajowego identyfikacji elektronicznej, co ułatwi pracę urzędników i usprawni obsługę interesantów;
10. **zmiany w ustawie o finansach publicznych**, mające na celu wskazanie maksymalnego okresu wykorzystania pomocy finansowej udzielonej na rzecz jednostek samorządu terytorialnego w celu usuwania skutków klęsk żywiołowych w części niewykorzystanej do końca roku budżetowego tj. trzech kolejnych lat budżetowych, co umożliwi racjonalne wykorzystanie środków, w terminach wynikających z obiektywnych uwarunkowań. Zaproponowane rozwiązanie jest prostsze i bardziej elastyczne niż dopuszczenie do kwalifikowania tych środków jako wydatków niewygasających;
11. **zmiany w ustawie o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych**, mające na celu rezygnację z corocznego ustalania przez radę powiatu wysokości opłat za usunięcie i przechowywanie statków lub innych obiektów pływających na terenie danego powiatu, co odciąży rady powiatu i wprowadzi konieczność podjęcia nowej uchwały wyłącznie wtedy, gdy zmieni się wysokość opłat.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Z uwagi na charakter i zakres projektowanej regulacji nie ma konieczności prowadzenia analiz porównawczych z innymi państwami OECD/UE.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Wojewodowie	16	Ustawa z dnia 24 lipca 1998 r. o wprowadzeniu zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa (Dz. U. poz. 603, z późn. zm.)	Zwiększenie zadań i kompetencji wojewody w zakresie: - wskazywania nieprawidłowości w uchwale lub zarządzeniu organu jst oraz sposobu i terminu ich usunięcia w prowadzonym postępowaniu nadzorczym, - umożliwienie organowi jst, który podjął uchwałę lub zarządzenie, wystąpienia z wnioskiem o przedłużenie terminu usunięcia wskazanych nieprawidłowości na dalszy czas oznaczony, - przyznanie organom nadzoru kompetencji do zadecydowania o ewentualnym wstrzymaniu wykonania uchwały lub zarządzenia w określonych sytuacjach, - publikowania dodatkowych aktów w wojewódzkim dzienniku urzędowym.
Gminy	2479 (302 miejskich, w tym 66 miast na prawach powiatu, 718 miejsko-wiejskich oraz 1 459 wiejskich)	GUS, styczeń 2025 r.	- wzmocnienie decyzyjności w zakresie sposobu realizacji zadań własnych i sposobu ich finansowania, - ustalanie liczby mieszkańców gminy przez odniesienie się do obiektywnego wskaźnika określonego w rozporządzeniu PE, - doprecyzowanie zadań własnych gminy polegających na dostarczeniu energii elektrycznej, ciepłej i gazu z uwzględnieniem promowania rozwoju odnawialnych źródeł energii oraz efektywności energetycznej, - przyznanie wójtowi kompetencji w zakresie koordynacji projektowania planów i programów strategicznych oraz ich wdrażania przez urząd, jednostki organizacyjne i gminne osoby prawne, - umożliwienie komisjom rady gminy obradowania i podejmowania uchwał z wykorzystaniem środków porozumiewania się na

			odległość (posiedzenie w trybie zdalnym), - zniesienie ograniczenia odnośnie liczby zastępców wójta (burmistrza, prezydenta miasta), obecnie uzależnionej od liczby mieszkańców gminy, - przyznanie radzie gminy możliwości określenia zasad, na jakich członkom komisji wyborczych do organów jednostek pomocniczych będzie przysługiwała dieta, - umożliwienie organowi gminy dokonania zmiany uchwały lub zarządzenia zanim wojewoda stwierdzi ich nieważność ze względu na sprzeczność z prawem, - umożliwienie organowi gminy, który podjął uchwałę lub zarządzenie, wystąpienia z wnioskiem o przedłużenie terminu usunięcia wskazanych przez organ nadzoru nieprawidłowości na dalszy czas oznaczony, - przyznanie możliwości tworzenia nowych form organizacyjnych działalności kulturalnej, nowych form prowadzenia działalności kulturalnej oraz wnioskowania o nadanie Medalu „Zasłużony Kulturze Gloria Artis”, - przyznanie możliwości wydłużenia okresów pełnienia obowiązków dyrektora instytucji kultury osobie, której powierzono pełnienie tej funkcji, - umożliwienie organowi zarządzającemu ruchem (tu: prezydentowi miasta): powierzenia zarządzania ruchem jednostce organizacyjnej (zarządowi drogi) oraz upoważniania pracowników urzędu miasta na prawach powiatu albo pracowników jednostki organizacyjnej (zarządu drogi) do załatwiania spraw w jego imieniu, w tym do wydawania decyzji administracyjnych.
Powiaty	314	GUS, styczeń 2025 r.	- wzmocnienie decyzyjności w zakresie sposobu realizacji zadań własnych i sposobu ich finansowania, - ustalanie liczby mieszkańców

			powiatu przez odniesienie się do obiektywnego wskaźnika określonego w rozporządzeniu PE, - umożliwienie komisjom rady powiatu obradowania i podejmowania uchwał z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość (posiedzenie w trybie zdalnym), - umożliwienie organowi powiatu dokonania zmiany uchwały zanim wojewoda stwierdzi jej nieważność ze względu na sprzeczność z prawem, - umożliwienie organowi powiatu, który podjął uchwałę wystąpienie z wnioskiem o przedłużenie terminu usunięcia wskazanych przez organ nadzoru nieprawidłowości na dalszy czas oznaczony, - przyznanie możliwości tworzenia nowych form organizacyjnych działalności kulturalnej, nowych form prowadzenia działalności kulturalnej oraz wnioskowania o nadanie Medalu „Zasłużony Kulturze Gloria Artis”, - przyznanie możliwości wydłużenia okresów pełnienia obowiązków dyrektora instytucji kultury osobie, której powierzono pełnienie tej funkcji, - umożliwienie organowi zarządzającemu ruchem (tu: staroście) powierzenia zarządzania ruchem jednostce organizacyjnej (zarządowi drogi) oraz upoważniania pracowników starostwa albo pracowników jednostki organizacyjnej (zarządu drogi) do załatwiania spraw w jego imieniu, w tym do wydawania decyzji administracyjnych, - zniesienie konieczności corocznego ustalania przez radę powiatu wysokości opłat za usunięcie i przechowywanie pojazdów, - rezygnacja z konieczności corocznego ustalania przez radę powiatu wysokości opłat za usunięcie i przechowywanie statków lub innych obiektów
--	--	--	--

			pływających na terenie danego powiatu.
Samorządy województw	16	Ustawa z dnia 24 lipca 1998 r. o wprowadzeniu zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa	- wzmocnienie decyzyjności w zakresie sposobu realizacji zadań własnych i sposobu ich finansowania, - przyznanie możliwości tworzenia nowych form organizacyjnych działalności kulturalnej, nowych form prowadzenia działalności kulturalnej oraz wnioskowania o nadanie Medalu „Zasłużony Kulturze Gloria Artis”, - przyznanie możliwości wydłużenia okresów pełnienia obowiązków dyrektora instytucji kultury osobie, której powierzono pełnienie tej funkcji, - umożliwienie organowi zarządzającemu ruchem (tu: marszałkowi województwa) powierzenia zarządzania ruchem jednostce organizacyjnej (zarządowi drogi) oraz upoważniania pracowników urzędu marszałkowskiego albo pracowników jednostki organizacyjnej (zarządu drogi) do załatwiania spraw w jego imieniu, w tym do wydawania decyzji administracyjnych, - ustalanie liczby mieszkańców województwa przez odniesienie się do obiektywnego wskaźnika określonego w rozporządzeniu PE, - umożliwienie województwu podejmowania i wspierania działań edukacyjnych i informacyjnych dotyczących członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej, - umożliwienie samorządowi województwa tworzenia spółek z o.o. i akcyjnych w celu realizacji zadań z zakresów, o których mowa w art. 11 ust. 1, 2 i 3 ustawy o samorządzie województwa (określanie strategii rozwoju województwa i prowadzenie polityki rozwoju, w tym za pomocą instrumentów w postaci programów), w tym regionalnych funduszy rozwoju, bez względu na to, czy zadania te będą wpisywać

			się w sferę użyteczności publicznej, - przyznanie zwrotu kosztów podróży z miejsca zamieszkania do siedziby organu samorządu województwa i z powrotem, - umożliwienie komisjom sejmiku województwa obradowania i podejmowania uchwał z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość (posiedzenie w trybie zdalnym), - umożliwienie organowi samorządu województwa dokonania zmiany uchwały zanim wojewoda stwierdzi jej nieważność ze względu na sprzeczność z prawem, - umożliwienie organowi samorządu województwa, który podjął uchwałę wystąpienia z wnioskiem o przedłużenie terminu usunięcia wskazanych przez organ nadzoru nieprawidłowości na dalszy czas oznaczony.
Pracownicy samorządowi	Brak danych	-	- umożliwienie dokonywania potwierdzania swojej tożsamości za pomocą środków identyfikacji elektronicznej dostępnych w systemach identyfikacji elektronicznej przyłączonych do węzła krajowego identyfikacji elektronicznej, - umożliwienie załatwiania spraw w imieniu organu zarządzającego ruchem, w tym do wydawania decyzji administracyjnych.
Jednostki organizacyjne będące zarządem drogi	Brak danych	-	- umożliwienie zarządzania ruchem.
Narodowy Fundusz Zdrowia	1	Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1461, z późn. zm.)	- umożliwienie przekazywania przez NFZ środków na dofinansowanie programów polityki zdrowotnej realizowanych przez jst.
Mieszkańcy samorządów, społeczeństwo	Ok. 37,5 mln	GUS, grudzień 2024 r.	- uzyskanie szerszego dostępu do edukacji w zakresie odnawialnych źródeł energii i Unii Europejskiej, - szerszy dostęp do świadczeń prozdrowotnych, - poprawa jakości obsługi w urzędach.
Członkowie komisji wyborczych w wyborach do jednostek pomocniczych	Brak danych	-	- możliwość uzyskania diety z tytułu pełnionej funkcji.

Instytucje kultury	Brak danych	-	- rozszerzenie katalogu form działalności, - możliwość uzyskania finansowania w formie dotacji celowej na zadania objęte mecenatem Unii Europejskiej i organizacji międzynarodowych.
Regionalne Izby Obrachunkowe	16	-	- przekazywanie wojewodom informacji o utracie mocy wstrzymania wykonania aktów prawa miejscowego z mocy prawa, w związku z upływem terminu do wydania rozstrzygnięcia nadzorczego.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt ustawy stanowi inicjatywę oddolną przedstawicieli strony samorządowej Komisji Wspólnej. Dlatego cały pakiet propozycji zmian był w okresie styczeń-luty 2025 r. przedmiotem prac poszczególnych zespołów problemowych Komisji Wspólnej, na posiedzeniach których umożliwiono wyrażenie stanowiska obu stronom: przedstawicielom strony samorządowej oraz przedstawicielom strony rządowej.

Propozycje zmian były omawiane na posiedzeniu:

- 1) Zespołu ds. Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej w dniu 13 stycznia 2025 r.;
- 2) Zespołu ds. Obszarów Wiejskich, Wsi i Rolnictwa w dniu 16 stycznia 2025 r.;
- 3) Zespołu ds. Edukacji, Kultury i Sportu w dniu 22 stycznia 2025 r.;
- 4) Zespołu ds. Infrastruktury, Urbanistyki i Transportu w dniu 22 stycznia 2025 r.;
- 5) Zespołu ds. Statystyki Publicznej w dniu 24 stycznia 2025 r.;
- 6) Zespołu ds. Systemu Finansów Publicznych w dniu 24 stycznia 2025 r.;
- 7) Zespołu ds. Energii, Klimatu i Środowiska w dniu 29 stycznia 2025 r.;
- 8) Zespołu ds. Społeczeństwa Informacyjnego w dniu 29 stycznia 2025 r.;
- 9) połączonych Zespołów ds. Administracji Publicznej i Bezpieczeństwa Obywateli oraz ds. Ustroju Samorządu, Obszarów Miejskich i Metropolitalnych w dniu 3 lutego 2025 r.

Następnie, na posiedzeniu Komisji Wspólnej w dniu 5 lutego 2025 r. została przedstawiona informacja z prac zespołów problemowych Komisji Wspólnej nad projektem zmian ustawowych przedłożonych Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji przez stronę samorządową Komisji Wspólnej.

Projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 uchwały Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806, z późn. zm.) oraz stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677).

Projekt ustawy został przekazany w ramach opiniowania, z 21-dniowym terminem na zgłaszanie uwag, następującym podmiotom:

1. Wojewodom,
2. Krajowej Radzie Regionalnych Izb Obrachunkowych,
3. Narodowemu Funduszowi Zdrowia.

Ponadto, projekt ustawy został przekazany do zaopiniowania Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Projekt nie dotyczy spraw, o których mowa w art. 1 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucji dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232, z późn. zm.), wobec czego nie wymaga zaopiniowania przez Radę Dialogu Społecznego.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

[illegible]

[illegible]

Źródła finansowania	Przyjęte rozwiązania mogą spowodować skutki finansowe dla sektora finansów publicznych, w tym budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Skutki te będą jednak uzależnione od indywidualnych decyzji poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego oraz innych podmiotów publicznych. W konsekwencji, na obecnym etapie prac brak jest możliwości dokonania precyzyjnego ustalenia skutków finansowych projektowanych regulacji, ponieważ będą one zależeć od skali wykorzystania przyznanych kompetencji. Odnosnie projektowanych rozwiązań w ustawie o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, rozwiązania te zakładają dofinansowanie fakultatywne. Oznacza to indywidualną kompetencją Narodowego Funduszu Zdrowia – mając na uwadze możliwości finansowe – jaką jest decyzja o przyznaniu danemu programowi polityki zdrowotnej dofinansowania oraz jego wysokości. Zmiany w tym zakresie należy traktować jako inwestycję w lepszą profilaktykę zdrowotną, która w perspektywie długookresowej może obniżyć koszty systemowe.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Przewiduje się, że projektowana ustawa w zakresie dotyczącym dostarczania energii elektrycznej będzie mieć pozytywny wpływ na sektor dużych przedsiębiorstw np. poprzez inwestycje w infrastrukturę energetyczną. W pozostałym zakresie przewiduje się, że projektowana ustawa nie będzie miała wpływu na sektor dużych przedsiębiorstw.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Przewiduje się, że projektowana ustawa w zakresie dotyczącym dostarczania energii elektrycznej będzie mieć pozytywny wpływ na sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw np. poprzez możliwość uczestnictwa w lokalnych programach rozwoju odnawialnych źródeł energii czy możliwość nowych inwestycji. W pozostałym zakresie przewiduje się, że projektowana ustawa nie będzie miała wpływu na sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw.						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Przewiduje się, że projektowana ustawa będzie mieć pozytywny wpływ na ochronę zdrowia publicznego i skuteczność profilaktyki zdrowotnej przez zwiększenie efektywności programów polityki zdrowotnej. Projekt ustawy może wpłynąć pozytywnie na poprawę jakości usług publicznych realizowanych na rzecz mieszkańców w ramach zadań powierzonych jednostkom						

		samorządu terytorialnego, poprawę bezpieczeństwa energetycznego mieszkańców, zwiększenie dostępności do programów wspierających odnawialne źródła energii.
	osoby starsze i niepełnosprawne	Przewiduje się, że projektowana ustawa będzie mieć pozytywny wpływ na ochronę zdrowia publicznego i skuteczność profilaktyki zdrowotnej osób starszych i osób z niepełnosprawnościami przez zwiększenie efektywności programów polityki zdrowotnej.
Niemierzalne	(dodaj/usuń)	
	(dodaj/usuń)	

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☒ zmniejszenie liczby dokumentów ☒ zmniejszenie liczby procedur ☒ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☒ zwiększenie liczby dokumentów ☒ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

Komentarz:

- Umożliwienie organowi jednostki samorządu terytorialnego, który podjął uchwałę lub zarządzenie, wystąpienia z wnioskiem o przedłużenie terminu usunięcia wskazanych nieprawidłowości na dalszy czas de facto nie stanowi zwiększenia liczby procedur i liczby dokumentów. Wprowadzenie zmiany ma celu usprawnienie postępowania nadzorczego przez umożliwienie organowi nadzoru zastosowania alternatywnego do rozstrzygnięcia nadzorczego w postaci stwierdzenia nieważności uchwały lub zarządzenia organu jednostki samorządu terytorialnego w całości lub w części, środka nadzoru w postaci wskazania nieprawidłowości w odniesieniu do treści uchwały lub zarządzenia lub w odniesieniu do procedury ich podjęcia oraz wskazania zakresu, kierunku lub sposobu ich usunięcia. Wprowadzenie tego rozwiązania może mieć wpływ m.in. na zmniejszenie liczby wydawanych rozstrzygnięć nadzorczych oraz postępowań przed sądami administracyjnymi w tym zakresie.
- Umożliwienie zdalnego obradowania komisjom jednostek samorządu terytorialnego nie wprowadza obciążeń dla samorządów związanych z koniecznością ich przystosowania do elektronizacji. W okresie zagrożenia epidemiologicznego podczas pandemii COVID-19, samorządy obradowały zdalnie zarówno na posiedzeniach organów stanowiących jak i ich komisji. Zaproponowana zmiana nie stanowi novum dla samorządów.
- Wprowadzenie obowiązków promocyjno-edukacyjnych m.in. o odnawialnych źródłach energii i efektywności energetycznej, Unii Europejskiej i integracji europejskiej może mieć wpływ na zwiększenie liczby dokumentów poprzez konieczność przygotowania materiałów informacyjnych i edukacyjnych dla mieszkańców samorządów.
- Przyznanie wójtom (burmistrzom, prezydentom miast) kompetencji w zakresie koordynacji planów i programów strategicznych może mieć wpływ na wzrost obowiązków wewnątrzadministracyjnych oraz zwiększenie liczby dokumentów planistycznych.
- Proponowane zmiany w zakresie zarządzania ruchem będą mieć wpływ na zwiększenie efektywności w wykonywaniu zadań poprzez zmniejszenie obciążenia organów zarządzających ruchem, co przyczyni się do skrócenia czasu na załatwienie sprawy. Zmiana może również spowodować zwiększenie liczby dokumentów w zakresie wydawania przez organ zarządzający ruchem stosownych upoważnień.

9. Wpływ na rynek pracy

Przedstawiona propozycja nie wywiera znaczącego wpływu na rynek pracy, kwestie zatrudnienia oraz inne wskaźniki makroekonomiczne.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☒ sytuacja i rozwój regionalny ☒ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☒ mienie państwowe ☐ inne:	☒ informatyzacja ☒ zdrowie
Omówienie wpływu	– Projekt ustawy zakłada wzmocnienie decyzyjności w zakresie sposobu realizacji zadań własnych i sposobu ich finansowania. – Projekt ustawy dotyczy zwiększenia autonomii jednostek samorządu terytorialnego i wdrażania programów wynikających z Krajowej Polityki Miejskiej 2030, co bezpośrednio odnosi się do rozwoju regionalnego. – Projekt ustawy zakłada umożliwienie przeprowadzenia obrad komisji organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość (obradowanie zdalne), co oznacza (po stronie samorządów decydujących się na skorzystanie z tej możliwości) konieczność wdrożenia odpowiednich rozwiązań technicznych i informatycznych oraz zapewnienie bezpieczeństwa teleinformatycznego. – Projekt ustawy może wpłynąć pozytywnie na rozwój regionalny przez poprawę jakości usług publicznych realizowanych na rzecz mieszkańców w ramach zadań powierzonych jednostkom samorządu terytorialnego. – Projekt ustawy przyczyni się do realizacji Krajowej Polityki Miejskiej 2030 – nr IX.D.1. – Poszerzenie przeznaczenia środków NFZ na dofinansowanie programów polityki zdrowotnej realizowanych przez jednostkę samorządu terytorialnego może umożliwić bardziej efektywne realizowanie programów. W dłuższej perspektywie rozwiązanie to może przyczynić się do skuteczniejszej profilaktyki. – Zmiany w zakresie kompetencji jednostek samorządu terytorialnego, zwłaszcza przyznanie możliwości tworzenia nowych form organizacyjnych działalności kulturalnej oraz nowych form prowadzenia działalności kulturalnej mogą wywierać wpływ na mienie państwowe oraz efektywność jego wykorzystania (np. gdy nowe formy działalności będą wymagać korzystania z mienia Skarbu Państwa). – Zmiany w zakresie postępowania nadzorczego mogą mieć wpływ na zmniejszenie liczby postępowań przed sądami administracyjnymi w tym zakresie.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia ustawy w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Przewiduje się przeprowadzenie ewaluacji projektu w zakresie efektywności nadzoru wojewodów nad działalnością jednostek samorządu terytorialnego. Oceny będzie można dokonać na podstawie porównania ilości wydawanych rozstrzygnięć nadzorczych w kolejnych latach. Z uwagi na charakter i zakres projektowanej regulacji w pozostałym zakresie nie jest przewidziana ewaluacja efektów projektu.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Brak załączników.		